Slutredovisning av tilläggsuppdraget om stärkt samverkan mellan socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri i brottsförebyggande syfte

Ds 2026:18

Regeringskansliet
Socialdepartementet

1 Sammanfattning

Delegationen för brottsförebyggande åtgärder inom socialtjänstens område (S 2023:C) har haft i uppdrag att biträda Socialdepartementet med att utreda vissa brottsförebyggande frågor som faller under socialtjänstens ansvar med målet att förhindra att unga dras in i kriminalitet.

I denna slutredovisning redovisar delegationen hur samverkan mellan socialtjänsten och BUP kan stärkas i ett vålds- och brottsförebyggande syfte och lämnar nedan följande förslag.

Ett nationellt kunskapsstöd bör tas fram i syfte att förbättra kunskapen inom regioner och kommuner om uppdrag och ansvarsområden kring barn och unga i målgruppen. Kunskapsstödet bör behandla på vilket sätt våldsutsatthet hos ett barn kan identifieras samt rutiner för hur arbetet bör gå till vid en sådan upptäckt. Socialstyrelsen bör ges i uppdrag att ta fram kunskapsstödet samt genomföra kunskapshöjande insatser.

En centralt placerad konsultationsfunktion bör inrättas i samtliga regioner för att skapa enklare kontaktvägar in till regioner samt möjliggöra bedömning och remittering av barn och unga till rätt vårdnivå. Ett syfte bör vara att ge t.ex. socialtjänst, elevhälsa och primärvård rådgivning kring psykisk ohälsa hos barn och unga i målgruppen. Inom funktionen bör det finnas rutiner för hur våldsutsatthet kan identifieras. Socialstyrelsen bör ges i uppdrag att stödja regionerna i genomförandet och uppföljningen av arbetet.

Samverkansformen skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF) bör vidareutvecklas genom att vid behov inkludera regionen (R). Regeringen föreslås ge Socialstyrelsen och Brottsförebyggande rådet (Brå) i uppdrag att ta fram rekommendationer för när det bedöms lämpligt att regionen deltar i SSPF. Vidare bör Socialstyrelsen och Brå ges i uppdrag att långsiktigt utveckla, sprida, förvalta och följa upp SSPF och samverkansformen sociala insatsgrupper (SIG).

Myndigheterna bör också ges i uppdrag att sprida lärdomar från verksamheterna BUP Allvarligt normbrytande beteende (ANB).

Slutligen föreslås att regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att vidareutveckla arbetet med individbaserad systematisk uppföljning (ISU) för SSPF och SIG och stödja kommuner som vill implementera ISU.